

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 464/2010-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. novembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť P. M., zastúpeného advokátkou JUDr. K. K., B., ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Sžf 11/2009 z 18. marca 2010, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. M. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. júna 2010 doručená sťažnosť P. M., D. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 8 Sžf 11/2009 z 18. marca 2010, ktorou žiadal vydať tento nález:

„1. Základné právo P. M. na súdnu ochranu zaručené upravené v čl. 46 ods.1, 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 8 Sžf/11/2010 (správne má byť 8 Sžf 11/2009, pozn.) porušené bolo.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 8 Sžf/11/2010 (správne má byť 8 Sžf 11/2009, pozn.) zo dňa 18. marca 2010 Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie a rozhodnutie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný nahradiť trovy právneho zastúpenia za 2 úkony právnej služby v sume 240,46 EUR (slovom dvestštyridsať EUR, dvadsaťtri cent) a 2 krát režijný paušál v sume 14,42 EUR – P. M. na účet advokáta JUDr. K. K., B. do 15 dní od tohto rozhodnutia na č. ú. 4000 845 407/3100.“

Ako vyplynulo zo sťažnosti sťažovateľa a z pripojeného spisu Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 11 S 41/2009, sťažovateľ sa ako žalobca v tomto konaní domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia Colného riaditeľstva Slovenskej republiky (ďalej len „colné riaditeľstvo“ alebo „žalovaný“) č. 55160/2007 z 25. marca 2009, ktorým žalovaný potvrdil rozhodnutie Colného úradu T. (ďalej aj „colný úrad“) č. 43846/2007-6638 z 18. septembra 2007.

Týmto rozhodnutím colný úrad podľa § 31 ods. 3 zákona č. 239/2001 Z. z. o spotrebnej dani z minerálnych olejov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 239/2001 Z. z.“) dodatočne určil sťažovateľovi ako daňovému subjektu za zdaňovacie obdobie február a marec 2002 daň vo výške 430 080 Sk a 219 523 Sk s tým, že daňová povinnosť vznikla podľa § 4 písm. j) zákona č. 239/2001 Z. z. dňom zistenia držby minerálneho oleja, ktorého pôvod sťažovateľ nevedel preukázať, čo predstavuje v zdaňovacom období február 2002 množstvo 38 400 litrov minerálneho oleja a v zdaňovacom období marec 2002 množstvo 19 600 litrov minerálneho oleja. Zároveň colný úrad predpísal sťažovateľovi ako daňovému subjektu zvýšenie dane vo výške 25 % z dodatočne určenej dane za zdaňovacie obdobie február 2002 v sume 107 520 Sk a za

zdaňovacie obdobie marec 2002 v sume 54 880 Sk. Takto dodatočne určenú daň a zvýšenie dane uložil sťažovateľovi zaplatiť do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia. Svoje rozhodnutie colný úrad odôvodnil tým, že v čase od 23. marca 2007 až 6. septembra 2007 vykonal u sťažovateľa ako daňového subjektu opakovanú kontrolu na spotrebnú daň z minerálneho oleja za zdaňovacie obdobia január 2002 až december 2003, v rámci ktorej zistil, že sťažovateľ zrealizoval príjem dodávky motorovej nafty od spoločnosti N., spol. s r. o., K., v období roku 2002 na základe faktúr, ktoré má kontrolovaný subjekt zaevidované v účtovníctve. Z celkového množstva zrealizovaných dodávok motorovej nafty boli kontrolou zistené dodávky motorovej nafty na účtovných dokladoch sťažovateľa, ktoré boli u sťažovateľa zaevidované (fa. č. 06/03-2002, č. 10/03-2002, č. 7/03-2002, č. 20/03-2002 a č. 27/04-2002), avšak dodávateľ ich vo svojej účtovnej evidencii nemal. Dodávateľ (N., spol. s r. o.) mal vo svojej účtovnej evidencii zaevidované na výstupe fa. č. 02/03-2002, č. 05/03-2002, č. 06/03-2003, č. 15/03-2002 a č. 19/04-2002, ktoré sa nenachádzali v účtovnej evidencii sťažovateľa. Za dodanie motorovej nafty zaplatil sťažovateľ dodávateľovi, čo osvedčili výdavkové pokladničné doklady zaevidované v účtovníctve sťažovateľa (č. V-20, č. V-21, č. V-27, č. V-32, č. V-33, V-39 a V-42). Na dokladoch bolo uvedené nesprávne obchodné meno dodávateľa (dodávateľ mal zapísané obchodné meno N., spol. s r. o., v obchodnom registri až od 8. marca 2002, do toho času podnikal pod obchodným menom A., spol. s r. o.) a nesprávne IČO; na faktúre bola vyčíslená daň z pridanej hodnoty, hoci dodávateľ v tom čase nebol platiteľom dane z pridanej hodnoty. Z vyššie uvedených faktúr colný úrad neakceptoval ako doklady preukazujúce spôsob nadobudnutia minerálneho oleja sťažovateľom fa. č. 03/02-2002 (vystavenú 19. februára 2002), fa. č. 04/02-2002 (vystavenú 26. februára 2002) a fa. č. 06/03-2002 (vystavenú 25. marca 2003). Fa. č. 09/03-2002 nezaevidovaná u dodávateľa zodpovedá množstvom a faktúrovanou sumou fa. č. 02/03-2002, ktorú však nemá zaúčtovanú sťažovateľ. Podobne na rovnaké množstvo a cenu boli vystavené fa. č. 07/03-2002 zaúčtovaná u dodávateľa a fa. č. 05/03-2002 nezaevidovaná u dodávateľa a fa. č. 05/03-2002 nezaúčtovaná však u sťažovateľa. To isté platí aj o fa. č. 10/03-2002, fa. č. 20/03-2002 a fa. č. 27/04-2002 nezaúčtovaných u dodávateľa a fa. č. 06/03-2002, fa. č. 15/03-2002 a 19/04-2002 nezaúčtovaných u sťažovateľa.

Sťažovateľ v podanom odvolaní proti rozhodnutiu colného úradu č. 43846/2007-6638 z 18. septembra 2007 poukázal na to, že spoločnosť N., spol. s r. o., voči nemu vystupovala ako platca dane z pridanej hodnoty, ňou doručené faktúry sťažovateľ zaevidoval vo svojom účtovníctve a tieto faktúry spolu s výdavkovými pokladničnými dokladmi k nim sú dokladmi preukazujúcimi nadobudnutie minerálneho oleja za cenu s daňou. Za správnosť daňového dokladu doručeného sťažovateľovi zodpovedá dodávateľ.

Colné riaditeľstvo rozhodnutie colného úradu potvrdilo rozhodnutím č. 55160/2007 z 25. marca 2009. Poukázalo na to, že dodávateľ, tak ako bol definovaný na faktúrach, nebol a nemohol byť subjektom žiadneho právneho vzťahu, pod takýmto obchodným v danom čase dodávateľ nepodnikal, a ak boli účtovné doklady vyhotovené pod takýmto obchodným menom, boli vyhotovené osobou, ktorá právne neexistovala, preto takéto nemohli byť uznané ani na účely dane z pridanej hodnoty a ani ako doklady potvrdzujúce nadobudnutie minerálneho oleja v súlade so zákonom o spotrebnej dani z minerálnych olejov. Osvedčenie o registrácii N., spol. s r. o., ako platiteľa dane z pridanej hodnoty bolo vydané až 28. marca 2003. Vo vzťahu k zmluve o dodávke pohonných hmôt uzatvorenej medzi zmluvnými stranami, a to sťažovateľom a spoločnosťou N., spol. s r. o., 20. februára 2002 colný úrad uviedol, že aj táto zmluva trpí rovnakou vadou, pretože jedna zo zmluvných strán (predávajúci) v čase uzatvorenia zmluvy neexistovala. Sťažovateľ nezachoval v rámci výkonu svojej podnikateľskej činnosti náležitú mieru opatrnosti a nedostatočne zistil totožnosť osoby, s ktorou obchodoval. Ak sa sťažovateľ rozhodol nepreveriť si totožnosť svojho dodávateľa (zákon povinnosť preveriť si údaje dodávateľa výslovne neukladá), vystavil sa týmto rozhodnutím riziku, že sa sám stane platiteľom dane, ak sa preukáže, že tovar nebol zaťažený spotrebnou daňou z minerálneho oleja a že nebude vedieť v budúcnosti preukázať spôsob nadobudnutia minerálneho oleja relevantným dôkazom. V prípade sťažovateľa ním predložené doklady nemožno považovať za doklady právne relevantné, ktoré by preukazovali spôsob nadobudnutia motorovej nafty, a nemožno ich považovať ani za doklady preukazujúce, že z takto nadobudnutého minerálneho oleja bola odvedená spotrebná daň.

Rozhodnutie colného úradu č. 43846/2007-6638 z 18. septembra 2007 v spojení s rozhodnutím colného riaditeľstva č. 55160/2007 z 25. marca 2009 nadobudli právoplatnosť 14. apríla 2009.

Krajský súd o sťažovateľovej žalobe o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 55160/2007 z 25. marca 2009 a rozhodnutia colného úradu č. 43846/2007-6638 z 18. septembra 2007 rozhodol rozsudkom č. k. 11 S 41/2009-50 z 23. septembra 2009 tak, že sťažovateľovu žalobu zamietol a sťažovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že správne orgány vo veci dostatočne a spoľahlivo zistili skutkový stav a vyvodili z neho správny právny záver. Podľa názoru krajského súdu sa sťažovateľ nemôže svojej zodpovednosti zbaviť tým, že tvrdí, že konal v dobrej viere. Faktúry č. 03/02-2002 a č. 04/02-2002 nemal dodávateľ zaúčtované. Sťažovateľ nevedel preukázať spôsob nadobudnutia motorovej nafty a predložiť doklad o nadobudnutí motorovej nafty, a teda ani to, že z takto nadobudnutých minerálnych olejov bola spotrebná daň odvedená. Sťažovateľ sa nemôže brániť tým, že ho dodávateľ podviedol, pretože mal možnosť si existenciu obchodného partnera preveriť, a ak tak neurobil, dostal sa do rizika. Vo vzťahu k zmene obchodného mena sťažovateľovho dodávateľa krajský súd zdôraznil, že zmena obchodného mena má konštitutívny charakter. Sťažovateľ sa teda nesprával s odbornou starostlivosťou podnikateľa a vo veci neunesol dôkazné bremeno.

Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ 23. novembra 2009 odvolanie a navrhol odvolaciemu súdu, aby zmenil rozsudok krajského súdu tak, že napadnuté rozhodnutie colného riaditeľstva sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie. Dôvodil tým, že správne orgány a ani krajský súd nevzali do úvahy, že jeho dodávateľ v rozhodnom čase nevznikol ako nová spoločnosť, ale iba zmenil svoje obchodné meno a vystupoval v právnych vzťahoch stále pod rovnakým IČO, ktoré bolo správne uvedené aj na faktúrach. Poukázal na to, že žalovaný (a colný úrad) na jednej strane vychádza z toho, že sporné faktúry zneli na neexistujúci subjekt, a preto na ne v daňovom konaní nemohol prihliadnuť, a na druhej strane sám žalovaný na ich základe dodatočne vymeral spotrebnú daň (určil v zmysle nich základ dane, pričom takto urobený záver o základe dane sa neopiera o žiaden iný dôkaz) – t. j. niektoré faktúry vyhlásil za fiktívne [podľa § 29 ods. 5 zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 511/1992 Zb.“)], ale zároveň ich použil ako základ dane pre dodatočné určenie spotrebnej dane. Ak považoval žalovaný faktúry za fiktívne, mal použiť náhradný spôsob na určenie základu spotrebnej dane, a to buď evidenciu z počítačiel, alebo fyzické odpočítanie stavu meračov na

prietokoch nafty u sťažovateľa, prípadne postupovať podľa § 29 ods. 5 zákona č. 511/1992 Zb. Ani rozhodnutie žalovaného a ani rozhodnutie colného úradu neuvádza, ako sa colné orgány dopracovali k určeniu základu dane – správca dane nie je pri tom viazaný iba návrhmi daňových subjektov. Už len z tohto dôvodu neobstojí záver o tom, že žalovaný správne a úplne zistil skutkový stav vecí, na ktorom založil krajský súd svoje rozhodnutie (ďalej len „odvolacie body 2, 3, 4“).

O podanom odvolaní rozhodol najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 8 Sžf 11/2009 z 18. marca 2010 tak, že rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil a žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

Rozsudok krajského súdu č. k. 11 S 41/2009-50 z 23. septembra 2009 v spojení s rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžf 11/2009 z 18. marca 2010 nadobudol právoplatnosť 3. mája 2010.

Sťažovateľ svoju sťažnosť ústavnému súdu na porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžf 11/2009 z 18. marca 2010 odôvodnil tým, že dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie najvyšší súd založil, sú jednostranné, neodôvodnené, a preto sú v rozpore s princípmi spravodlivosti. Sťažovateľ poukázal na dôvody, o ktoré oprel svoju žalobu a neskôr aj odvolanie. Tvrdí, že mu nemohla vzniknúť povinnosť zaplatiť spotrebnú daň, ktorú už raz odviedol, keď uhradil vystavené faktúry a túto daň mal odvieť dodávateľ. Pokiaľ najvyšší súd dôvody uvedené v odvolaní sťažovateľa nevzal do úvahy a nezaoberal sa s nimi s odôvodnením, že ich už nemožno zohľadniť (pretože boli uvedené až v odvolaní), sťažovateľ s takýmto postupom nesúhlasí, pretože tieto dôvody uviedol už v žalobe, keď výslovne tvrdil, že rozhodnutie colného riaditeľstva je v rozpore s § 2 ods. 1, 3 a 6 zákona č. 511/1992 Zb. Rozhodnutie najvyššieho súdu považuje sťažovateľ za arbitrárne. Takým je aj názor najvyššieho súdu o tom, že skutočnosť, či spoločnosť N. spol. s r. o., vznikla zmenou obchodného mena spoločnosti A., spol. s r. o., nie je významná. Ustanovenia zákona č. 511/1992 Zb. mal najvyšší súd interpretovať v súlade s ich účelom a v zmysle ochrany ústavne garantovaných práv. K aplikácii zákona č. 511/1992 Zb. vo vzťahu k sťažovateľovi sa najvyšší súd v podstate nevyjadril.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 50/05 a IV. ÚS 288/05).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ako vyplýva z petitu sťažnosti, sťažovateľ sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému malo dôjsť rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžf 11/2009 z 18. marca 2010, ktorým bol potvrdený rozsudok krajského súdu č. k. 11 S 41/2009-50 z 23. septembra 2009 o zamietnutí žaloby sťažovateľa o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia colného riaditeľstva č. 55160/2007 z 25. marca 2009. Sťažovateľ tvrdí, že najvyšší súd mu neposkytol ochranu pred zásahom do jeho práv určením dane za zdaňovacie obdobie február a marec 2002 vo výške 430 080 Sk a 219 523 Sk a predpísaním zvýšenia dane vo výške 25 % z dodatočne určenej dane za zdaňovacie obdobie február 2002 v sume 107 520 Sk a za zdaňovacie obdobie marec 2002 v sume 54 880 Sk.

Sťažovateľ tvrdí, že sa tak stalo z dôvodu, že najvyšší súd rozhodol jednostranne, bez dostatočného odôvodnenia, odmietol sa zaoberať dôvodmi uvedenými v odvolaní sťažovateľa (ktoré považoval za dôvody dosiaľ v konaní neuplatnené) a jeho rozhodnutie je arbitrárne, ustanovenia zákona č. 511/1992 Zb. najvyšší súd interpretoval v rozpore s ich účelom a zmyslom ústavne garantovaných práv daňového subjektu.

Najvyšší súd rozsudok sp. zn. 8 Sžf 11/2009 z 18. marca 2010 odôvodnil takto:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach žaloby a v rozsahu odvolania žalobcu (§ 212 ods.1 O.s.p.), a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods.2 vety prvej O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 18. marca 2010 (§ 156 ods.1 a ods. 3 O.s.p.).

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb.

Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods.1 O.s.p.).

Úlohou krajského súdu v predmetnej veci bolo postupom podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, ktorým bola žalobcovi ako daňovému subjektu podľa § 31 ods.3 zák.č.239/2001 Z.z. v nadväznosti na § 45 ods.2 zák.č. 98/2004 Z.z. dodatočne určená daň a zvýšenie dane, a to za zdaňovacie obdobie február 2002 a marec 2002.

Ohľadne odvolacích dôvodov žalobcu odvolací súd považuje v prvom rade za potrebné uviesť, že v správnom súdnictve súd preskúmava zákonnosť rozhodnutia a postupu správneho orgánu v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe, t.j. v medziach žaloby (§ 250j ods.1 O.s.p.), pričom rozsahom tvrdení tvrdených v žalobe je súd viazaný a nemôže ho prekročiť. V správnom súdnictve totiž platí koncentračná zásada, keď žalobca môže žalobné dôvody síce meniť, avšak rozširovať ich môže len do konca lehoty na podanie žaloby (§ 250b ods.2 O.s.p.). Po uplynutí tejto lehoty už nie je možné v priebehu konania vznášať ďalšie námietky a výhrady proti žalobou napadnutému rozhodnutiu, a to ani v replike na vyjadrenie žalovaného ani na pojednávaní. To znamená, že k žalobným bodom uplatneným po uplynutí lehoty na podanie žaloby správny súd nemôže prihliadať. Z tohto dôvodu nové dôvody (uvedené pod bodmi 2, 3, 4) uvedené v odvolaní žalobcu nebolo možné pri rozhodovaní v predmetnej veci zohľadniť.

Podkladom pre vydanie napadnutého rozhodnutia žalovaného ako aj prvostupňového správneho orgánu bolo zistenie colného úradu – na základe daňovej kontroly vykonanej u žalobcu, ktorá bola zameraná na spotrebnú daň z minerálnych olejov za zdaňovacie obdobie od 1. januára 2002 do 31. decembra 2003 – že žalobca mal vo svojej evidencii zaučtované faktúry č. 03/02-2002 z 19. februára 2002, 04/02-2002 z 26. februára 2002 a 06/03-2002 z 5. marca 2002 vystavené dodávateľom N., spol. s r.o., K., pričom správne orgány tieto faktúry neakceptovali ako doklady preukazujúce spôsob nadobudnutia minerálneho oleja od spoločnosti N., spol. s r.o., a to z dôvodu, že táto spoločnosť v čase ich vystavenia nebola zapísaná v obchodnom registri.

V posudzovanej veci bolo zistené, že Okresný súd Košice I uznesením sp.zn.: Sro 5281/V z 8. marca 2002 o návrhu navrhovateľa A., spol. s r.o. so sídlom K. na zápis zmeny obchodného mena a sídla tejto spoločnosti, rozhodol tak, že povolil vykonanie zápisu o výmaze jej mena a sídla s tým, že zároveň zapísal nové obchodné meno spoločnosti, a to N., spol. s r.o., K.

Uznesením Okresného súdu Košice I spis. zn.: Sro 5281/V z 15. marca 2002 bol pre spoločnosť N., spol. s r.o. povolený aj zápis predmetu činnosti veľkoobchodná a maloobchodná činnosť s výrobkami petrochemického priemyslu, tuhými, tekutými a plynými palivami.

Ako vyplýva z podkladov spisu v posudzovanej veci, medzi účastníkmi konania bola spornou otázkou, či zmenou obchodného mena a sídla spoločnosti došlo k vzniku novej spoločnosti, resp. či zmena obchodného mena má konštitutívny charakter. Odvolací súd, na rozdiel od súdu prvého stupňa, v tomto smere zastáva názor, že zmenou obchodného mena a sídla spoločnosti A., spol. s r.o. so sídlom K. na spoločnosť N., spol. s r.o., K., nová spoločnosť nevznikla.

Spôsob ukončenia existencie právnickej osoby ako subjektu práva závisí od spôsobu jej zriadenia, pričom jej zánik nastáva takým spôsobom, akým právnická osoba vznikla. Ak teda právnická osoba vznikla zápisom do obchodného alebo iného registra, zaniká dňom výmazu z tohto registra (§ 20a ods.2 Občianskeho zákonníka). Z uvedených dôvodov skutočnosť, že spoločnosť N., spol. s r.o. vznikla zmenou obchodného mena spoločnosti A., spol. s r.o. nie je pre právne posúdenie veci rozhodujúca.

V súvislosti s posudzovanou vecou je však potrebné poukázať na inštitút registrovaného obchodníka, ktorý je upravený v ustanovení § 17 zák.č.239/2001 Z.z.

Podľa ustanovenia § 17 ods.1 zák.č. 239/2001 Z.z. právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá chce v rámci podnikania obchodovať s minerálnymi olejmi, musí písomne požiadať colný úrad o registráciu.

Podľa odseku 3 citovaného zák. ustanovenia, colný úrad pred vykonaním registrácie preverí u žiadateľa údaje uvedené v žiadosti a prílohách. Ak žiadateľ spĺňa podmienky na registráciu, colný úrad mu prideli registračné číslo, vydá osvedčenie o registrácii a odberný poukaz.

Z podkladov administratívneho spisu žalovaného – z oznámenia Colného úradu K. Colnému úradu T. z 20. apríla 2007 – vyplýva, že daňový subjekt N., spol. s r.o., K. bol zaregistrovaný ako obchodník dňa 24. apríla 2002 v zmysle § 17 ods.3 zák.č. 239/2001 a bolo mu pridelené registračné číslo a vydané osvedčenie o registrácii platné pre jeho prevádzku.

Žalobca nikdy ani netvrdil, že by s predchodcom spoločnosti N., spol. s r.o. obchodoval s minerálnymi olejmi, pričom tomu nezodpovedal ani predmet obchodnej činnosti spoločnosti A., spol. s r.o.. Z výpisu z obchodného registra totiž vyplýva, že predmet obchodnej činnosti spoločnosti A., spol. s r.o. bol upravený až dodatkom č.1 k spoločenskej zmluve z 15. januára 2002, ktorý bol predložený na zápis do obchodného registra zároveň s návrhom na vykonanie zmeny obchodného mena a sídla spoločnosti A., spol. s r.o. a zapísanie spoločnosti N., spol. s r.o., a to dňa 5. februára 2002.

Na základe uvedeného možno konštatovať, že veľkoobchodná a maloobchodná činnosť s výrobkami petrochemického priemyslu, tuhými, tekutými a plynnými palivami predstavovala predmet činnosti až spoločnosti N., spol. s r.o. Z uvedeného vyplýva, že v čase vyhotovenia predmetných faktúr obchodovanie s komoditou uvedenou na faktúrach nebolo v predmete podnikania dodávateľa.

Odvolaací súd po oboznámení sa s predloženým kompletným spisovým materiálom krajského súdu, vrátane administratívneho spisu žalovaného zistil, že dôvody uvádzané žalobcom nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku. Aj podľa názoru odvolacieho súdu žalobca v predmetnej veci nepreukázal pôvod a spôsob

nadobudnutia minerálneho oleja, z dôvodu ktorého mu vznikla daňová povinnosť v zmysle ustanovenia § 4 písm. j/ zák.č. 239/2001 Z.z.

Za tohto stavu vo veci Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu v súlade s ust. § 219 ods.1 O.s.p. aj keď čiastočne z iných dôvodov, ako vecne správny potvrdil.“

Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav veci a aké skutkové zistenia a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Ústavný súd je toho názoru, že najvyšší súd jednak zrozumiteľne a vyčerpávajúco svoje rozhodnutie o potvrdení napadnutého rozsudku odôvodnil a jednak toto svoje rozhodnutie založil na takom výklade dotknutých ustanovení právnych predpisov, ktorý nemožno označiť za ústavne nekonformný alebo nezodpovedajúci dikcii aplikovaných zákonných ustanovení. Iba to, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu vyjadreným v napadnutom uznesení nestotožňuje, ešte nemôže zakladať splnenie podmienok prijateľnosti jeho sťažnosti.

Sťažovateľ uvádza, že v odvolaní nové dôvody oproti podanej žalobe neuviedol, pretože už v žalobe výslovne tvrdil, že rozhodnutie colného riaditeľstva je v rozpore s § 2 ods. 1, 3 a 6 zákona č. 511/1992 Zb., ústavný súd sa zaoberal obsahom žaloby sťažovateľa doručenej krajskému súdu 15. júna 2009. Hoci je pravdou, že sťažovateľ poukazoval v žalobe (čl. 5 spisu krajského súdu) na to, že rozhodnutie colného riaditeľstva je v rozpore s ustanovením § 2 ods. 1, 3 a 6 zákona č. 511/1992 Zb., v tejto časti žaloby je zrejmé, že ide o právnu argumentáciu sťažovateľa vo všeobecnej rovine bez toho, aby bolo v žalobe špecifikované, že k porušeniu týchto ustanovení malo dôjsť práve z dôvodov, ktoré neskôr sťažovateľ uviedol v odvolaní. Iba v dôsledku označenia týchto ustanovení zákona č. 511/1992 Zb. v žalobe nemožno dospieť k záveru, že sťažovateľ už v žalobe uviedol rovnaké dôvody, ktorými odôvodnil svoje odvolanie.

Ak preto najvyšší súd s poukazom na koncentračnú zásadu v správnom súdnictve dospel k záveru, že k žalobným bodom uplatneným po uplynutí lehoty na podanie žaloby správny súd nemôže prihliadať, keďže argumenty uvedené v odvolaní sťažovateľa skutočne neboli súčasťou jeho žaloby, vykladal a aplikoval základné princípy správneho súdnictva spôsobom zodpovedajúcim ich účelu a zmyslu, pretože skutočne, tak ako to najvyšší súd uviedol, v správnom súdnictve súd preskúmava zákonnosť rozhodnutia a postupu správneho orgánu v rozsahu dôvodov uvedených v žalobe, t. j. v medziach žaloby (§ 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku), pričom rozsahom tvrdení tvrdených v žalobe je súd viazaný a nemôže ho prekročiť.

Sťažovateľ v sťažnosti doručenej ústavnému súdu namietal však aj spôsob aplikácie ďalších ustanovení právnych predpisov najvyšším súdom.

Aj tieto ustanovenia právnych predpisov vykladal najvyšší súd tak, že dospel k záveru, podľa ktorého *„žalobca v predmetnej veci nepreukázal pôvod a spôsob nadobudnutia minerálneho oleja, z dôvodu ktorého mu vznikla daňová povinnosť v zmysle ustanovenia § 4 písm./ zák.č.239/2001 Z.z.“*, a to z dôvodu, že ak sťažovateľ colným orgánom predložil sporné daňové doklady, nemožno ich v zmysle § 29 zákona č. 511/1992 Zb. považovať za doklady preukazujúce nákup minerálneho oleja.

Ústavný súd sa stotožňuje s týmto názorom vysloveným najvyšším súdom, pretože v kontexte veci sťažovateľa tento názor zodpovedá výkladu všetkých ustanovení, ktoré na vec sťažovateľa dopadajú, v ich vzájomnej spojitosti. Aplikácia týchto ustanovení najvyšším súdom je potom už iba dôsledkom (mimo iného aj) skutkového zistenia správnych orgánov, podľa ktorého daňový subjekt N., spol. s r. o., K., bol zaregistrovaný ako obchodník 24. apríla 2002 v zmysle § 17 ods. 3 zákona č. 239/2001 Z. z. a bolo mu pridelené registračné číslo a vydané osvedčenie o registrácii platné pre jeho prevádzku (oznámenie Colného úradu K. Colnému úradu T. z 20. apríla 2007).

Za tejto situácie nemohlo uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžf 11/2009 z 18. marca 2010 dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy alebo práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Preto sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. novembra 2010